

Zwart en wit op het palet van Wil Korrelboom

Als ik het nu niet doe, dan komt het er nooit van

In 1959 kwam ze van de Academie voor Beeldende Kunsten in Den Haag, maar pas in 1984 trad ze voor het eerst met eigen werk naar buiten. Ze kreeg meteen een eervolle vermelding op de Haagse Salon. In die tussenliggende jaren schilderde Wil Korrelboom wel, maar andere zaken slokten meer tijd op, de kinderen bijvoorbeeld en lesgeven aan de Lerarenopleiding in Delft. In 1984 dwong ze zichzelf met dubbele energie te gaan schilderen. 'Als ik het nu niet doe, komt het er nooit meer van.' Voorlopig hoogtepunt: een solo-expositie in galerie Zagwijn. Het portret van een kunstenaar met een bijzondere stijl: 'Helemaal mijn eigen bedenkfel.'

In een prachtig pand in de Archipelbuurt woont en werkt Wil Korrelboom (53). Beneden een atelier en boven de leefruimte. In de woonkamer staan twee van haar schilderijen naast elkaar. Op het rechter doek zien we twee jongens aan een tafeltje in een ruimte die doet denken aan een kamer van een herenhuis. Ze zijn geconcentreerd met een spelletje bezig. Het andere doek laat een tuin zien met een jongen en een meisje in een plastic-tuinameublement van het type Blokker. De jongeren op de grote doeken zijn bijna lijfelijk aanwezig in de kamer. Toch, door de rust die kleur en compositie uitstralen, merk je hen nauwelijks op.

De doeken bevatten elementen die terugkomen in al het werk van Wil Korrelboom. Ze schildert uitsluitend portretten en dan vooral van mensen uit haar omgeving. De jongeren op deze twee doeken zijn haar kinderen en hun vrienden. De situatie waarin ze mensen plaatst is schijnbaar harmonieus. De natuur is aangenaam en iedereen zit er ogenschijnlijk ontspannen en rustig bij. Soms, op een mooie zomerse dag kan de wereld er - voor even - inderdaad zo uitzien. Maar schijn bedriegt ook hier: de twee jongens zitten daar wel relax een spelletje te doen, maar hoe lang nog? Ze hebben het huis net gekraakt. De kamer is akelig leeg en het schamele meubilair kan zo weer op straat liggen.

Herman Brood

Wil Korrelboom praat bevlogen over kunst, niet alleen over haar eigen werk trouwens. Haar huis hangt en staat vol met kunstwer-

ken. 'Wat vind jij nou van de ontwikkeling van Mark van Overbeeke?' vraagt ze wijzend op een ouder, figuratief werkje van de jonge Haagse schilder. 'Ik begrijp echt niet waar hij momenteel mee bezig is.' Ze is niet gecharmeerd van de abstracte werken die Mark de laatste tijd produceert. En even later: 'Moet je hier eens kijken wat ik gisteren heb gekocht, een serie van vijf tekeningen van Herman Brood. Schitterend, ik ben toch meer gesteld op zijn tekeningen dan op zijn schilderijen.' Tot zover de kunst van anderen.

Talent

Wil Korrelboom zelf begint zich ook duidelijk te profileren in de overbevolkte Haagse kunstwereld. In meer dan één opzicht is haar werk uniek en niet te vergelijken met wat er nu wordt gemaakt. Ze werkt figuratief en streeft naar een nauwgezette gelijkenis tussen het portret en de geportretteerde. Ze doet dat niet op een fotorealistische manier, maar door een gezicht tot de essentie terug te brengen: alleen die lijnen te schetsen die zorgen voor de karaktertekening. Met enkele contourlijnen en ingetogen, egale kleuren schildert ze een krachtig portret. Aan de basis van haar werk ligt een groot tekentalent dat ze op de kunstacademie heeft kunnen ontwikkelen. 'In de jaren '50 moesten we nog tot vervelens toe naar model tekenen. Dat was de kern van de opleiding. Als iemand vroeg: Wat doe jij? dan zei je: Ik zit op de tekenacademie. Achteraf ben ik blij met die degelijke opleiding. Dat verloor je niet, hoewel ik me na de aca-

Foto: Jeannette Scholis

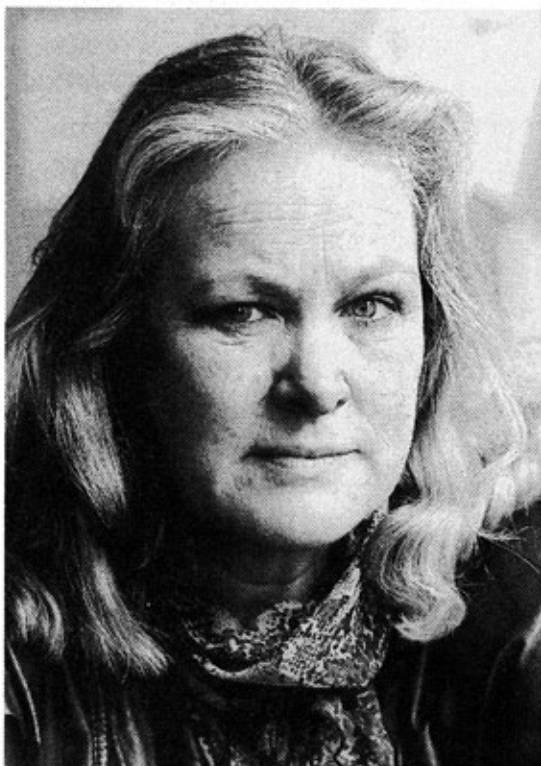

Foto:
Jeannette Schols

demie tegen dat schoolse tekenen ben af gaan zetten. Maar toch, de basis is gebleven.'

Glazenwasser

Haar betrokkenheid bij de geportretteerden gaat behoorlijk ver. Ze bestelt niet even voor een halve dag een model. Nee, ze gaat alleen aan de slag met mensen die ze goed kent of heeft leren kennen. Om het uiterlijk vast te kunnen leggen, wil ze alles weten van het innerlijk.

'Mensen inspireren me,' zegt Wil Korrelboom. 'Ze zijn m'n enige onderwerp. Maar ik moet wel een band hebben met degene die ik schilder. Pas als iemand me raakt, kan ik hem of haar schilderen. Als ik een portret onder handen heb, loop ik de hele dag aan die persoon te denken.' Iedereen in haar omgeving kan op een gegeven moment de vraag voorgelegd krijgen of hij of zij model wil staan, tot en met de glazenwasser. 'Ik heb een fantastische glazenwasser, al jaren komt hij hier in de straat. Zo'n typisch Haagse kerel: stoer, ad rem, straight en trots op z'n uiterlijk. Het zijn van die vrije jongens die alleen in Den Haag rondlopen. Ik ben van plan een serie te maken met dat soort Haagse Boys - zo noem ik ze. Daar moeten natuurlijk ook een

paar 'matjes' van FC Den Haag bijzitten. Ze zien er stoer uit, maar toch durven ze niet goed te poseren. Dat geldt zelfs voor mijn glazenwasser.'

Coloured

Wil Korrelboom werkt vaak in series, onlangs rondde ze een reeks doeken af met de verzameltitel *Coloured*. Hierop heeft ze gekleurde mensen geschilderd waarbij het in wezen steeds ging om de absurditeit van vooroordelen. Hoe mensen elkaar op het eerste gezicht bekijken en beoordelen heeft alles te maken met hun huidskleur. Uiteraard is dit een open deur van jewelste, maar voor een schilderes die steeds zoekt naar de juiste tint om een gezicht te schilderen, is dat een vreemde constatering. Ze kan naar eigen voorkeur iemand op een doek zwart of blank maken. De serie *Coloured* bevat een hele reeks portretten waarop de huidskleur uitwisselbaar is. Ze maakte portretten van dezelfde mannen en vrouwen, maar soms kregen ze een zwarte en soms een blanke huid. Beurtelings gesitueerd in een weiland met koeien, molens en dergelijke stereotypen of in een landschap met palmbomen en bergketens. Huidskleur, cultuur en land van herkomst zijn hier facultatief geworden.

Zo'n thematische aanpak balanceert natuurlijk op het randje van het cliché. De boodschap is wel zeer expliciet. Toch blijft het werk overeind, omdat elk schilderij nog iets meer te bieden heeft. De compositie en kleurkeuze zitten goed in elkaar. Maar het voornaamste is dat Wil Korrelboom weet te reduceren, al het decoratieve en overbodige laat ze weg. De doeken hebben een zekere kaalheid die de figuratie ontkracht en het al te dwingende karakter wegneemt.

Posthoorn

Wil Korrelboom vertelt hoe ze op het idee is gekomen voor de serie *Coloured*. 'Ik heb eens een Antilliaan geschilderd en dat portret heeft in De Posthoorn gehangen. Toevallig had ik toen ook een zwarte vriend. Op een dag kwam ik De Posthoorn binnen en ik zag dat onder mijn schilderij een zwarte man zat. Wat gebeurde er? Een paar tafels verder zaten mensen die ik ken.

Ze dachten dat degene onder het schilderij de persoon was die op het portret stond en dat het bovendien m'n vriend was. Van drie zwarte mannen maakten ze een man. Zo oppervlakkig kijken we naar gekleurde mensen, de kleur bepaalt hoe zorgvuldig we waarnemen.'

Sinds vorig jaar heeft ze haar handen helemaal vrij voor het schilderen. Na ruim 15 jaar leiding te hebben gegeven aan de afdeling Tekenen, Handvaardigheid en Textiele Werkvormen van de Lerarenopleiding Zuidwest-Nederland in Delft, maakte ze de overstap naar het vrije kunstenaarschap. 'Daar komt veel meer bij kijken dan ik ooit had gedacht. Alleen al dat heen en weer gesleep met schilderijen!'

Deze maand exposeert ze bij galerie Zagwijn. Nadat de heer Zagwijn de exposante uitgebreid heeft geprezen ('heel eigen werk, compositorisch sterk, niet zomaar portretten') zegt hij: 'Ook ik heb er aan moeten geloven.' En inderdaad, in het atelier van Wil Korrelboom staat een nog onaf schilderij op een ezel met daarop onmiskenbaar de oude heer Zagwijn en als achtergrond een werk van Jurjen de Haan.

Hans Oerlemans

Wil Korrelboom,
schilderijen en werken op papier

Galerie Zagwijn
Spui 235a
Den Haag
Geopend van dinsdag tot en met zaterdag van
10.30 uur tot 17.30 uur.
Op zondag van 12.00 tot 17.00 uur.
Van 2 tot en met 23 februari